

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2519 โดยใช้วิธี สุ่มตัวอย่างแบบ

ธรรมดา (Simple Random Sampling) จากนักศึกษาที่เรียนวิชาการใช้ภาษาจำนวน 80 คน โดยมีหลักเกณฑ์ว่า นักศึกษาเหล่านั้นจะต้องเรียนวิชาการใช้ภาษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง แบ่งนักศึกษา 80 คน ออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ทดสอบ เพื่อการปรับปรุงข้อสอบนั้น เลือกนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูงปีที่ 1 ที่มีในนักศึกษาที่จะใช้ทดลองสอนอีก จำนวน 120 คน เพราะเห็นว่าเป็นนักศึกษาระดับเดียวกัน และเรียนหลักสูตรเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบเพื่อจะใช้สอบก่อนบทเรียน (Pre test) และหลังเรียน (Post test)

1 ชุด แบบสอบแบ่งเป็นสองตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบปรนัยวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสั้น 30 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบอัตนัยวัดความสามารถในการเขียน มี 2 ข้อ ให้เลือกทำ

เพียง 1 ข้อ

2. คู่มือครูและนักศึกษา¹

2.1 บทสำหรับอ่านเป็นตัวอย่างเรื่องสั้น 10 เรื่องและคำถามเชิงอภิปรายท้ายบท

2.2 แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.3 เอกสารประกอบความรู้เรื่องสั้น

¹ คุุรายละเอียดในภาคผนวก

วิธีสร้างคู่มือ

1. อ่านเรื่องสั้นทุกเล่มของมนัส จรรยาตตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการวิจัย แล้วคัดเลือกเรื่องสั้น 10 เรื่องเป็นตัวอย่างเรื่องสั้นแนวต่างๆ ตามที่ผู้วิจัยต้องการทดลองสอนให้นักศึกษา ใ้โครงสร้างคำถามเชิงอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องสั้นแต่ละเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายอย่างกว้างๆ ว่าให้นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสั้น และสามารถอภิปรายเรื่องที่อ่านได้

2. รวบรวมความรู้จากเอกสารต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ และเป็นแนวในการวิเคราะห์เรื่องสั้นของมนัส จรรยาต

3. อ่านเรื่องสั้นของมนัส จรรยาต เพื่อวิเคราะห์แนวการเขียนของมนัส จรรยาต และคัดเลือกรูปแบบการเขียนของเขาบางแบบมาให้นักศึกษาพิจารณาเป็นแบบอย่างการเขียน

4. นำรูปแบบการเขียนของมนัสที่คัดเลือกได้ตัดตอนมาเป็นตัวอย่าง ผนวกกับความรู้ทางทฤษฎีมาพิจารณาเลือกเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อยๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้วิจัยต้องการทดลองสอน

วิธีสร้างแบบสอบ

1. ศึกษาเรื่องการวัดผลและประเมินผลเฉพาะการวัดเรื่องสั้นจากหนังสือการวัดผล และประเมินผลของ Moor และ Kennedy² กล่าวไว้ว่า การวัดผลเรื่องสั้นอาจทำได้สองประเภท

1.1 วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสั้น

1.2 วัดความสามารถในการเขียนเรื่องสั้น

การวัดความรู้ความเข้าใจ วัดได้โดยตามความรู้เกี่ยวกับศัพท์เฉพาะศาสตร์ (Terminology) และการตีความเกี่ยวกับแนวคิด โครงสร้าง ฉาก และการโต้ตอบตัวละคร ส่วนการวัดความสามารถในการเขียนก็วัดจากการแสดงความคิดเป็นภาษาเขียน

² Walter J. Moor and Larry D. Kennedy, "Education of Learning in the Language Arts", Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning, (New York : McGraw-Hill Book Company, 1926-1971),

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบแบบต่างๆ จากหนังสือเทคนิคการวัดผลของ ชวาล แพริทัต 3

3. ศึกษาความรู้ทางทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องสั้น และคัดเลือกเรื่องสั้นที่ดีของมนัส จรรย์งค์
1 เรื่องมาเป็นแบบสอบปรนัย

4. สร้างข้อทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ผู้วิจัยเลือกแบบสอบอัตนัยโดยให้นักศึกษา
เลือกแต่งเรื่องจากคำหรือภาพที่กำหนดให้ เพราะ

4.1 คำหรือภาพที่กำหนดให้ชวนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้ง่าย
และรวดเร็วกว่าการให้เด็กแต่งเองอย่างกว้างๆ

4.2 คำหรือภาพที่กำหนดให้จะเป็นตัวแนะให้นักศึกษาเกิดความคิดผูกเรื่องราว
ออกมาได้ง่ายกว่า จะต้องคิดและจินตนาการเอาเองทั้งหมด

คำและภาพที่กำหนดให้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. เลือกใช้คำและภาพที่เหมาะสมแก่วัยของนักศึกษา
2. น่าสนใจสำหรับนักศึกษา
3. เป็นเรื่องใกล้ตัวนักศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถใช้จินตนาการและความคิด
สร้างสรรค์ผูกเป็นเรื่องราวได้

5. ศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนจากตำราการเขียนและงานวิจัยต่างๆ ดังได้กล่าวไว้ใน
บทที่ 2

เกณฑ์การตรวจและการให้คะแนน

ข้อสอบชนิดเลือกตอบ ให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับข้อถูก และ 0 คะแนนสำหรับข้อตอบ
ผิดหรือไม่ตอบ ส่วนแบบสอบอัตนัยให้ผู้ตรวจ 2 คน ได้แก่อาจารย์ประยูร อำไพพันธุ์ 4 อาจารย์
วิทยาลัยครูเชียงใหม่และผู้วิจัย

3 ชวาล แพริทัต, เทคนิคการวัดผล, (พระนคร: อักษรเจริญทัศน์, 2519),

4 ประยูร อำไพพันธุ์, อบ., คบ., M.A. in Ed.

ผู้วิจัยได้วางเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้ผู้ตรวจทั้งสองยึดถือดังต่อไปนี้

1. อ่านเรื่องให้ตลอดอย่างน้อย 2 ครั้ง ครั้งแรกอ่านเอาเรื่อง ครั้งที่สองเปรียบเทียบความสามารถของผู้เขียนตามลำดับความสามารถสูงหรือต่ำ

2. อ่านและให้คะแนน แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ตามลำดับความสำคัญดังนี้

2.1 ความคิด 15 คะแนน

2.2 ความสามารถในการเรียบเรียง 10 คะแนน

2.3 การใช้ภาษา 10 คะแนน

2.4 ความเหมาะสมในการใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ของ

เรื่องสั้น 10 คะแนน

2.5 กลไกประกอบการเขียน 5 คะแนน

ในแต่ละส่วนแจกแจงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความคิด หมายถึง การคิดหรือจินตนาการ เรื่องราวจากคำหรือภาพที่กำหนดให้ เป็นเรื่องราวที่สมเหตุสมผล เป็นไปได้ และชวนให้เพลิดเพลิน

2. ความสามารถในการเรียบเรียงเรื่อง เน้นในแง่การวางโครงเรื่อง มีบทเปิดเรื่องชวนให้ติดตาม การดำเนินเรื่องสามารถเชื่อมโยงข้อความที่กล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ อันได้แก่บุคคล เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เป็นหน่วยเดียวกันอย่างมีเอกภาพและมีสัมพันธ์ภาพ

3. การใช้ภาษา หมายถึงการใช้คำ สำนวนโวหารและผูกประโยคอย่างกระทัดรัด สละสลวย ใฝ่ใจความสมบูรณ์ และแสดงความคิดสร้างสรรค์

4. กลไกประกอบการเขียน พิจารณาเรื่องวรรคตอน ลายมือ สะกดการันต์ และความสะอาดเรียบร้อย

5. ความเหมาะสมในการใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องสั้น เน้นในแง่การรู้จักใช้ตัวละคร บทสนทนา ฉาก กลวิธีการเล่าเรื่อง ประยุกต์เรื่องให้น่าสนใจ ชวนให้เพลิดเพลินและเห็นค้อยตาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสั้นชนิดเลือกตอบมาวิเคราะห์หาค่าทดสอบโดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซ็นต์⁵ แล้วเปิดตารางวิเคราะห์หาค่าทดสอบของ จุง เต ฟาน⁶ เพื่อหาระดับความยากและอำนาจจำแนกของข้อสอบ เพื่อจะได้ปรับปรุงแบบสอบสำหรับการทดสอบจริง

ส่วนคะแนนจากแบบสอบการเขียนอักษณัย ได้นำคะแนนของผู้ตรวจทั้งสองมาหาความเชื่อถือได้ของการตรวจ (Reliability of Scores) โดยใช้สูตรหาค่าสหสัมพันธ์ (r_{XY})⁷ ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient of Correlation)

การปรับปรุงข้อสอบ

แบบสอบวัดความรู้ความเข้าใจปรนัย 37 ข้อ เมื่อใช้ทดลองสอบแล้วมีบางข้อไม่อยู่ในเกณฑ์ คือมีอำนาจจำแนกต่ำมาก หรือมีระดับความยากง่ายไม่อยู่ในเกณฑ์ ผู้วิจัยจึงตัดข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ออก 7 ข้อ ส่วนที่เหลือ 30 ข้อยังคงไว้ และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพมากขึ้น

ส่วนแบบสอบการเขียนอักษณัยมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้ของการตรวจ ผู้วิจัยจึงคงข้อสอบแบบอักษณัยไว้สำหรับการทดสอบจริง

ผู้วิจัยนำแบบสอบที่ปรับปรุงแล้วหลังจากการทดลองสอบครั้งที่หนึ่งไปทดลองสอบกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูเชียงใหม่อีกครั้งหนึ่ง

⁵ ชวาล - แพร์ติกุล, เทคนิคการวัดผล, (พระนคร : อักษรเจริญทัศน์, 2519), หน้า 300-316.

⁶ จุง เต ฟาน , ตารางวิเคราะห์ข้อทดสอบ, พระนคร : วัฒนาพานิช, 2514

⁷ ประคอง กรรณสูต; สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 108.

การเก็บรวบรวมข้อมูล.

ผู้วิจัยนำแบบสอบที่คัดเลือกมาจากการทดลองสอบ ซึ่งได้แก่แบบสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องสันชนิกเลือกตอบ ซึ่งคงไว้ 30 ข้อ และแบบสอบความสามารถในการเขียนแบบอักษณัย 2 ข้อ ให้เลือกทำ 1 ข้อ ไปทดสอบนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

1. การดำเนินการสอบ

นัดหมายเวลาสอบนักศึกษากลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุมพร้อมกัน ใช้เวลา

2 ชั่วโมงครึ่ง ผู้วิจัยและอาจารย์ผู้ช่วยควบคุมการสอบคุมสอบตามระเบียบการสอบที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

1.1. ให้ผู้สอบอ่านคำอธิบายก่อนทำข้อสอบพร้อมกัน

1.2. เริ่มทำข้อสอบพร้อมกัน

1.3. ให้ผู้สอบหยุดทำข้อสอบทันทีที่หมดเวลา

การทดสอบฉบับแรกและฉบับหลังใช้เวลาห่างกัน 2 เดือน

2. การตรวจให้คะแนน

2.1. แบบสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องสัน ใต้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด หรือยกเว้นไม่ตอบ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

2.2. แบบสอบความสามารถการเขียนอักษณัย มีผู้ตรวจสองคน ปิดหลักเกณฑ์การให้คะแนนแบบเดียวกับเมื่อทดลองสอบ คะแนนเต็ม 50 คะแนน

3. การดำเนินการทดลองสอน

3.1. เตรียมแบบฝึกทักษะ คู่มือครู อุปกรณ์การสอนตามที่กำหนดไว้ในแบบฝึกทักษะให้พร้อม

3.2. ทดลองสอนนักศึกษาทั้งสองกลุ่มตามเวลาที่จัดไว้ คือสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ เท่ากัน แต่ใช้วิธีการต่างกัน

3.2.1. ผู้วิจัยสอนนักศึกษากลุ่มทดลองให้เขียนด้วยวิธีการเชิงสร้างสรรค์ หรือจากแบบฝึกทักษะการเขียนสร้างสรรค์

3.2.2. ผู้วิจัยสอนการเขียนแก่นักศึกษากลุ่มควบคุมตามแบบการเขียน

เรียงความทั่วไปหรือการสอบการเขียนจากหลักเกณฑ์การเขียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนที่ได้จากการทดลองสอบกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค รอยละ 27 ในการแบ่งกลุ่มแล้วใช้ตารางการวิเคราะห์หข้อสอบของจุง เต ฟาน ในการตรวจคุณภาพของข้อสอบ
2. หาสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้ (r_{tt}) ของแบบสอบปรนัยโดยใช้สูตรของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21) และความเชื่อถือได้ของการตรวจข้อสอบแบบอัตนัยโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของผู้ตรวจ 2 คน
3. นำคะแนนที่ได้จากการสอบก่อนบทเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังบทเรียน (Post-test) มาเปรียบเทียบกัน ทดสอบความมีนัยสำคัญของผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อน และหลังการทดลองสอนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยการทดสอบค่า t
4. ทดสอบความมีนัยสำคัญของผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสอนนักศึกษากลุ่มทดลองและนักศึกษากลุ่มควบคุมโดยการทดสอบค่า t